

Kennisclip Signaleren van ondervoeding bij dementie

Kathleen Paal, diëtist
MoveDis, voedings- en bewegingspraktijk

samen werken aan

betere dementiezorg

door samen te leren

Tot stand gekomen
in het kader van het

Deltaplan Dementie

ZonMw

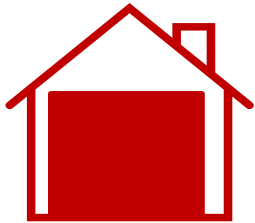
Kenniscentrum
Zorginnovatie

Inhoud

1. Hoe vaak komt ondervoeding voor?
2. Oorzaken en gevolgen van ondervoeding
3. Gezonde BMI of ondergewicht?
4. Screenen op ondervoeding
5. SNAQ65+
6. Wanneer en waarom naar de diëtist?
7. Weegbeleid
8. Gezondheidsrisico's beperken in de thuiszorg
9. Samenwerking

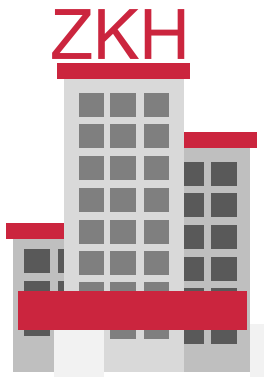
Hoe vaak komt ondervoeding voor?

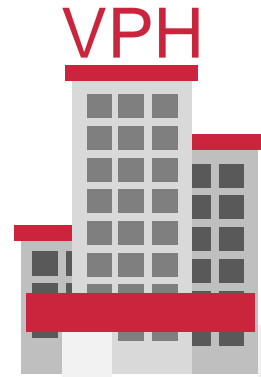
10% zelfstandig
thuiswonenden

33% in
thuiszorg

25% in
ziekenhuis

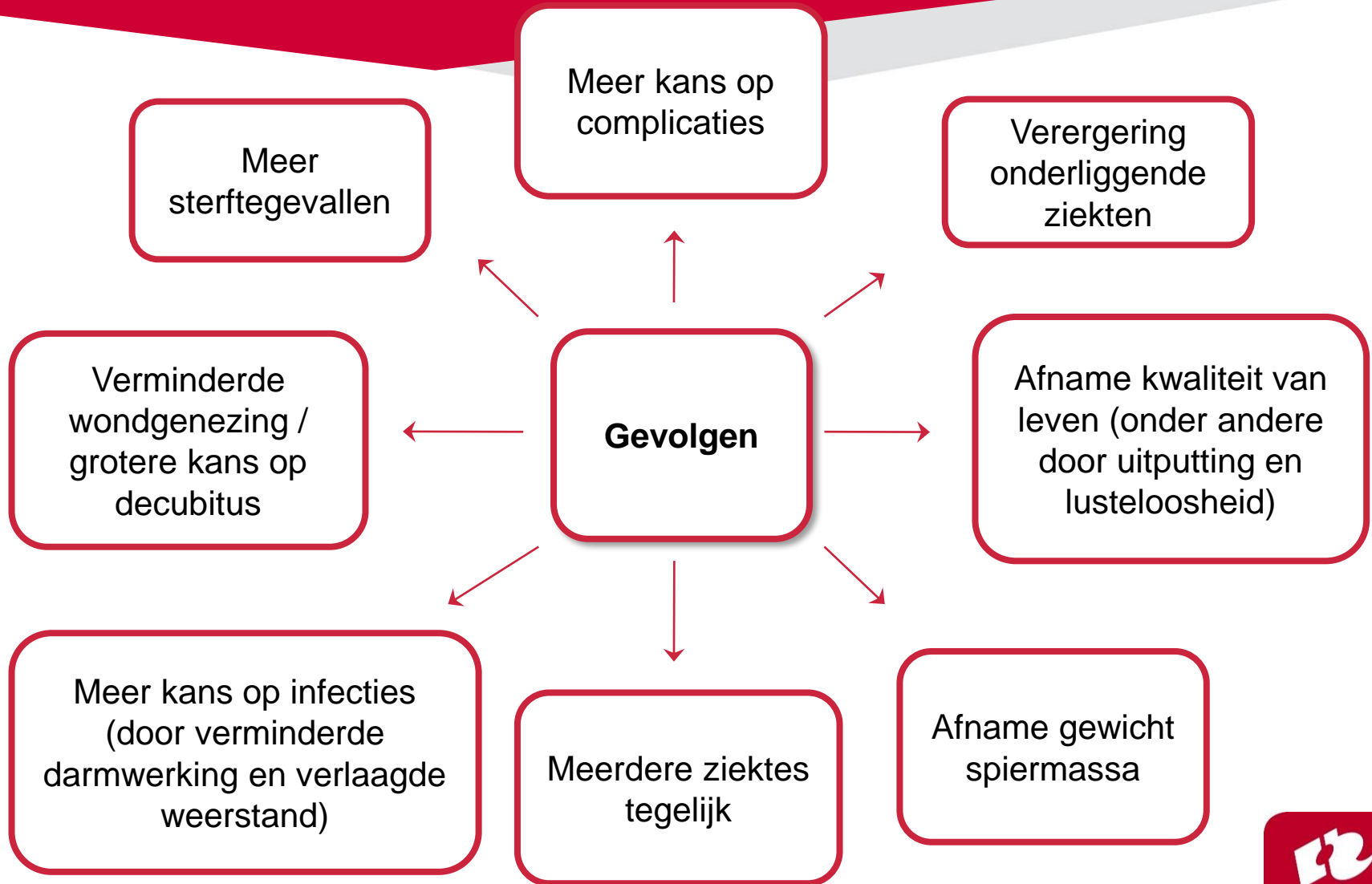

15% in
verpleeghuis

Oorzaken van ondervoeding

Fysiologisch	Psychisch	Sociaal	Medisch
Afnemende smaak en geur	Depressie	Boodschappen doen	Dementie
Verminderde mobiliteit	Angst	Mogelijkheid om eten te bereiden	Slikproblemen
Vertraagde opname voeding	Eenzaamheid	Financiële status/armoede	Kauwproblemen
Ontregeling van het verzadigingsgevoel	Veranderingen in de levenssituatie	Minder dagelijkse dingen kunnen uitvoeren	Medicijnen
Minder maagzuur	Verdriet	Alleen eten	Alcoholverslaving
Minder vetvrije lichaamsmassa	Zwaarmoedigheid		Ziekte

Gevolgen van ondervoeding

Gezonde BMI of ondergewicht?

Verschillende BMI's per leeftijd door veranderde lichaamssamenstelling

BMI lager dan in de tabel? Ondergewicht!

Leeftijd	Gezond BMI vrouwen	Gezond BMI mannen
Volwassenen tot 70jr	Tussen 20 en 25	Tussen de 20 en 25
Ouderen boven de 70jr	Tussen de 21,6 en 26,6	Tussen de 20,7 en 25,7
Ouderen boven de 80jr	Tussen de 22,6 en 27,6	Tussen de 21,4 en 26,4

Screenen op ondervoeding

- Vroege herkenning en behandeling is essentieel.
- BMI niet voldoende:
 - Hartfalen
 - Overgewicht maar toch ondervoed
- Met behulp van een SNAQ score kun je kijken of een cliënt ondervoed is of niet.

SNAQ65+

De SNAQ65+ ontwikkeld voor de groep ouderen die thuis woont en eventueel gebruik maakt van thuiszorg.

Snel en eenvoudig.

Bevat ook alternatieve vragen.

Geschikt voor ouderen met dementie

SNAQ65+

1	Gewichtsverlies	minder dan 4 kg		4 kg of meer
2	Bovenarmomtrek	25 cm of meer		minder dan 25 cm
3	Eetlust en functionaliteit	goede eetlust en/of functionaliteit	weinig eetlust én verminderde functionaliteit	
4	Behandelbeleid	niet ondervoed	risico op ondervoeding	ondervoed

Wanneer en waarom naar de diëtist?

- **Rood:** Is reeds sprake van ondervoeding – Binnen één werkdag de diëtist inschakelen.
- Snelle behandeling zorgt o.a. voor:
 - Verbetering van de voedingsinname
 - Stabilisatie of toename van gewicht
 - Toename spierkracht
 - Verbetering algehele kwaliteit van leven
 - Vermindering complicaties, opnameduur en mortaliteit
 - Beter aanslaan van de behandeling

Weegbeleid

- Elke nieuwe cliënt wegen.
- Na screenen:
 - **Groen/niet ondervoed:** 1 keer per drie maanden
 - **Oranje/risico op ondervoeding:** 1 keer per maand wegen
 - **Rood/ondervoed:** 1 keer per week wegen en overleg met diëtist.
- Ouderen met dementie verdienen altijd extra aandacht bij het eten en drinken, **ongeacht** hun SNAQ65+ score.

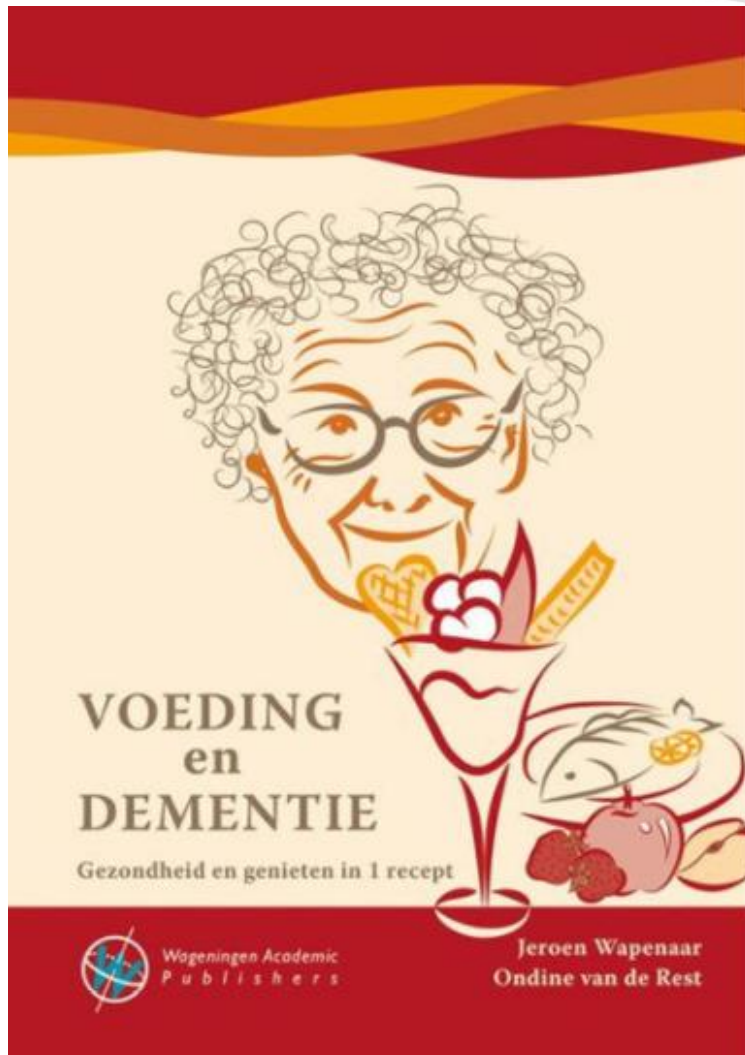
Gezondheidsrisico's beperken in de thuiszorg

1. Weten waar je op kunt letten
2. Zien dat er iets is veranderd bij je cliënt
3. Signaal bespreken met je cliënt en/of familie
4. Samen de koelkast bekijken
5. Afspraken noteren in de dagrapportage
6. Eventueel een advies of behandeling
7. Evalueren met je cliënt

Samenwerking

- Familie: informatie m.b.t. “eetherinneringen”.
- Verpleegkundige: informatie m.b.t. algemene gezondheidstoestand.
- Ergotherapeut: advies omtrent hulpmiddelen en houding tijdens het eten en drinken.
- Logopedist: mogelijke stoornissen en problemen in kaart brengen.
- Diëtist: zorgdragen volwaardige voeding.
- Gastvrouw/-heer: begeleiding bij het eten en drinken.

Leestips

Zie ook

- ✓ Kennisclip *Praktische tips voor goede voeding bij dementie*
- ✓ Stuurgroep Ondervoeding: stuurgroepondervoeding.nl
- ✓ Basisvoeding: voedingscentrum.nl
- ✓ Smakelijke en gezonde maaltijden bereiden in kleinschalige woonvoorzieningen: warmeten.nl
- ✓ Tips over goede voeding voor ouderen: goedgevoedouderworden.nl
- ✓ Voedings- en dieetadvisering: movedis.nl

Sleutelwoorden ondersteuning

Bekende Smaak
Kleine Porties Rust
Mooie Servering
Geduld
Liefdevol
Lekker

Kennisclip Signaleren van ondervoeding bij dementie

Kathleen Paal, diëtist
MoveDis, voedings- en bewegingspraktijk

samen werken aan

betere dementiezorg

door samen te leren

Tot stand gekomen
in het kader van het
Deltaplan Dementie

Kenniscentrum
Zorginnovatie

